

PROPOSTA PEDAGÒGICA

1R CICLE

D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Organització dels temps i l'espai. Funcionament general del cicle

Com diu la llei, «*L'horari assignat a les àrees ha d'entendre's com el temps necessari per al treball en cadascuna d'aquestes, sense menyscapte del **caràcter global i integrador de l'etapa**, afavorint la igualtat d'oportunitats i la cohesió social.*»

L'activitat setmanal estarà basada en propostes motivadores, obertes i significatives repartides per l'aula de manera amable on els infants desenvoluparan les diferents competències aprenent al seu ritme d'aprenentatge i en la realització de projectes globalitzats on partint del coneixement del medi utilitzarem els llenguatges orals, escrits, plàstics i matemàtiques com a eines per a conèixer eixe món natural i social que rodeja a l'infant. Mentre un grup d'alumnes està realitzant alguna proposta en un espai un altre grup pot estar desenvolupant un projecte sobre un tema provocat pel mestre seguint el principi DUA abans descrit.

Degut a la importància en aquestes edats i també per a seguir la línia pedagògica de l'escola tots els dies començarem amb una **sessió de lectura** de no menys de 30 minuts a realitzar després de les rutines com passar llista, mirar la data o parlar de qualsevol tema important de fora o dins del col·legi.

Dins de la nostra rutina d'aula, l'alumnat s'iniciarà en l'ús de **l'agenda escolar**. Apuntarem l'horari de classe, els natalicis dels companys i companyes i les eixides importants que farem. De manera més individual, l'alumnat podrà anotar-se aspectes relacionats amb els projectes o qüestions personals.

Considerem important l'ús de l'agenda ja que aquesta els ajuda a organitzar-se millor, els permet desenvolupar l'autonomia personal i potencia la responsabilitat.

En quant als **projectes**, cadascun s'iniciarà amb una «provocació» per part del mestre (sortida, vídeo, objectes, històries, cançons, etc.) o per una inquietud de l'infant i serà seguida d'una conversa on l'alumnat comentarà les seves opinions i hipòtesi del tema en qüestió. Després, intentarem solucionar per grups les preguntes que ens hem fet. No cal que tot el grup estiga en la mateixa investigació ja que el tema plantejat pot tindre moltes vessant i plantejar moltes preguntes pel que cada grup amb interessos comuns iniciarà el seu projecte. Després, cada grup, ens comunicaran les seves conclusions. Així, el procés de raonament i

l'aprenentatge de les eines necessàries per a dur-lo a terme serà una part tant o més importants que el resultat final.

Aquesta organització serà flexible per la possibilitat d'incorporar altres conceptes que puguin sortir dels interessos de l'alumnat o circumstàncies varies.

Degut a que aquests blocs es repeteixen en primer i segon curs els distribuïrem en aquests dos períodes anuals per a que al finalitzar-lo hagen aconseguit de manera significativa tots els objectius i siguen competents en tot el que es relacione amb ells encara que molts d'ells poden anar apareixen al llarg del curs perquè no seria lògic que, per exemple amb el descobriment del món vegetal ens quedarem tan sols en una temporada curta d'estudi i no poguérem descobrir el que passa amb eixe món durant tot l'any.

El treball per projectes té aquestes característiques:

- Són activitats d'indagació i recerca. Es tracta doncs més de fer preguntes que de donar respostes.
- Les tasques estan contextualitzades
- Té en compte els interessos dels alumnes
- Planteja situacions que sovint no tenen una única solució i que porta a discussions entre ells.
- Requereix el treball en equip encara que pot hi haver una part de recerca i reflexió personal.
- Fomenten l'**autonomia** de l'alumnat, sent el protagonista dels seus aprenentatges.
- El docent acompanya: proposa, provoca, regula, pregunta, introdueix continguts...
- Es té en compte el procés.
- Es fomenta la metacognició, aprendre a aprendre, l'autoregulació.
- S'avaluen. S'utilitza una avaluació formativa: es comparteixen amb els alumnes els objectius i criteris d'aprenentatge.

- S'atén a la diversitat, ja que els alumnes poden treballar a ritmes diferents i donar el màxim que puguin dins les seves possibilitats.
- Es valora amb tots els agents implicats si han funcionat i què cal millorar.

D'altra banda, el professorat planificarà diferents **eixides amb l'alumnat** al llarg del curs que aniran **lligades amb els projectes**, bé per a servir de provocació d'alguns d'ells o per tancar-los posant en pràctica tot el que ja han après.

Pel que fa als **espais**, «tots els de l'escola són educatius i han de permetre generar un clima de benestar.»

*«Han de ser acollidors, ordenats i estèticament cuidats, i oferir **oportunitats de joc, de llibertat de moviment, de relació, d'exploració i de descans.**»*

«Els centres educatius han de dirigir les seues pràctiques i la gestió dels espais cap a la sostenibilitat i el respecte al medi ambient.»

*«L'equip educatiu ha de **dissenyar espais i contextos significatius**, rics en oportunitats i de relacions, **que potencien l'autonomia, la comunicació, la curiositat natural i els desitjos d'aprendre de l'alumnat**, i al mateix temps, oferir l'espai com un lloc de convivència i d'investigació per a l'alumnat.»*

Així, els **espais d'aprenentatge** fixes en classe seran:

- Espai de natura
- Espai de lectura
- Espais de jocs de taula, raonament i números
- Espais de lletres i escriptura creativa
- Espai de construccions, minims i robòtica.
- Espais de les arts.
- Espais de jocs de rol (botiga, restaurant, ambulatori, etc.)
- Altres que poden sorgir durant el curs.

El docent acompanyarà als infant de manera individual per a que tots participen activament en tots els espais de la classe i per això serà molt important que aquests siguin oberts, motivadors i amb sentit per a ells. aquests seran avaluats periòdicament pel docent i es realitzaran les variacions o canvis adequats.

Aquests espais poden tindre també relació amb els projectes de treball i poden ser llocs on acudir per a confirmar les hipòtesis que llença l'alumnat. Els llibres, els instruments de mesura, les peces de construccions, els microscopis, la terra, els elements de la natura, els mínims, etc. poden ser elements importants per al projecte que s'estiga portant a terme.

També hi hauran moments de propostes motivadores envers de la resolució de problemes on, en gran o petit grup, es plantejaran situacions problemàtiques on els infants raonaran per a resoldre-les. També es tractaran en eixe moment els algorismes de les operacions i la numeració que necessiten per a resoldre aquestes situacions problemàtiques després de què, prèviament, s'haja provocat amb situacions el més reals possibles la necessitat de utilitzar aquestes eines del món matemàtic per a que l'aprenentatge tinga sentit per als infant i puguin arribar a aprenentatges realment significatius.

En varis moments de la setmana també ens centrarem en els espais de les lletres on romandran tancats els altres per a dedicar-nos a l'escriptura exclusivament. Allí, cada infant escriurà, partint del seu nivell, cartes, petites descripcions, relats, contes i altres textos de les diferents tipologies textuais.

De manera periòdica es realitzaran **activitats internivells** on l'alumnat de 1r i 2n podrà circular de manera lliure per diferents propostes i espais situats en les aules del cicle.

Aquest tipus d'agrupament afavoreix la interrelació dels infants de diferents edats que d'una altra manera difícilment es relacionarien ja que sovint es centren en els companys i companyes de classe.

Els infants eixen de la seua aula per descobrir altres, **adquirint seguretat i autonomia**. En aquests espais es troben en situacions on han de **cooperar amb altres** per realitzar l'activitat, desenvolupant així habilitats i estratègies de relació i col·laboració.

Al mateix temps, aquests agrupaments potencien **experiències emocionals que ajuden a créixer**, desenvolupant l'empatia, la solidaritat, el respecte i la tolerància.

L'ús de les TIC en el procés d'ensenyament dins de l'aula ens permet beneficiar-nos de les seues possibilitats i avantatges. Les nostres aules estan dotades d'ordinador, PDI i 5 tauletes. Amb aquest material l'alumnat pot cercar informació rellevant en internet per als projectes, redactar la revista escolar en mitjans digitals, escoltar música, manipular fàcilment text i imatges, mostrar vídeos i facilitar el debat, mostrar la presentació dels treballs de l'alumnat...

Ens trobem davant una generació als quals els agrada el món virtual, són nadius digitals.

En les diferents etapes, **les TIC ajuden de cada cop més en el procés d'ensenyament i aprenentatge** generant-se així un gran nombre de possibilitats que proporciona al professor perquè l'alumne aconseguisca de forma senzilla, divertida i dinàmica els objectius que es proposa.

L'alumnat és protagonista i actor del seu propi aprenentatge. De tal forma, s'assisteix a una renovació didàctica a les aules on es posa en pràctica una metodologia activa i innovadora que motiva a l'alumnat en les diferents disciplines o matèries. A més, els diferents recursos multimèdia augmenten la possibilitat d'interactuar facilitant l'aprenentatge significatiu.

De manera quinzenal, l'alumnat de 1r cicle i d'Infantil 4 i 5 anys treballarà **l'hort escolar** amb el professorat tutor/a i la col·laboració d'una persona especialitzada en aquest tema que dirigirà l'activitat i ens ensenyarà diferents tècniques de cultiu ecològic, desherbar, fertilitzar de manera natural la terra, controlar les plagues, les fruites i verdures de temporada, entre altres.

Els objectius principals seran:

- Aprofundir en la cultura de la sostenibilitat.
- Produir aliments segurs, de qualitat i respectuosos amb el medi ambient.
- Potenciar el treball comunitari, la cooperació i la responsabilitat.
- Crear petits entorns agrícoles en entorns urbans.

L'hort és una eina que afavoreix i contribueix a l'educació mediambiental i al desenvolupament individual i social, ja que afegeix una dimensió pràctica als aprenentatges. Pot reforçar matèries instrumentals com les llengües i les matemàtiques i d'altres com les ciències naturals, la tecnologia i les ciències socials.

“L’hort és el vincle que encara ens uneix a la terra, que ens permet a tots ser agricultors, obtenir els nostres propis aliments sense recórrer al sistema monetari. L’hort ens connecta amb els nostres avantpassats”.

Metodologia

Seguint les instruccions de la conselleria i de les principals pedagogies adoptarem enfocaments globalitzats i lúdics, l'ús divers de recursos didàctic i materials, agrupaments diversos, un ús de l'espai més global i dinàmic així com una organització diversa del temps.

Ens proposem anar aconseguint una línia metodològica homogènia i coherent que vaja aglutinant enfocaments didàctics diferents sempre en la línia de fomentar l'atenció a la diversitat, la inclusió i la individualitat de tot l'alumnat atenent les seues necessitats i interessos i respectant el propi ritme d'aprenentatge.

Ens decantem per un enfocament metodològic integrador, afavorint la implicació de l'alumnat en els processos d'ensenyament aprenentatge participant de forma activa amb els seus companys i companyes, en un ambient **col·laboratiu**, sent protagonista del seu propi aprenentatge. El docent serà el dinamitzador, acompanyant i provocant els aprenentatges, i el preparador dels espais i les situacions que generen coneixements, pel qual la funció d'aquest no comportarà una intervenció continua en vers de l'infant reforçant així l'**autonomia personal** de treball i el aprendre a prendre.

Una metodologia que permetrà als infants aprendre des de les seues experiències, mitjançant projectes, propostes, ambients, tallers... tenint en compte els diferents nivells maduratius i els seus interessos, que deixi volar la imaginació i provocar la seua creativitat natural.

La qualitat dels espais i dels ambients ha de marcar la nostra tasca, els considerem elements educatius de primer ordre.

La pràctica de l'escolta i del diàleg respectuós constituirà la base fonamental en totes les interaccions que es duguen a terme en la nostra comunitat educativa.

El nostre model està basat en les aportacions de grans referents del món educatiu: mestres, pedagogs i psicòlegs amb models i teories educatives científicament provades com per

exemple: Ferrière, Piaget, Freire, Dewey, Freinet, Vigotsky, Bruner, Gardner, Montessori, Pestalozzi, Malaguzzi, etc que continuarem estudiant fent formació de qualitat i visitant altres escoles que ja porten a terme els aspectes més profitosos d'aquestes pedagogies bàsiques per a la nostra tasca.

En quant a la inclusió, seguirem les raonades indicacions del decret que ens diu: *«a fi de reforçar la inclusió i assegurar el dret a una educació de qualitat, en aquesta etapa cal posar un èmfasi especial en l'atenció personalitzada als alumnes i les alumnes, en la detecció precoç de les seues necessitats específiques i en l'establiment de mecanismes de suport i reforç per a evitar la permanència en el curs»*

Així, per a portar a terme eixa atenció personalitzada, com ens diu la llei «S'impulsarà que els centres establisquen mesures de flexibilització en l'organització de les àrees, els ensenyaments, els espais i els temps, i que promoquen alternatives metodològiques, a fi de personalitzar i millorar l'aprenentatge i els resultats de tot l'alumnat..»

La **família** forma part del dia a dia del centre escolar. Des de l'escola busquem camins per a què família i escola treballem conjuntament i en una mateixa línia, ja que tenim un objectiu comú, el ple desenvolupament de les capacitats dels infants.

Des del cicle promovem que les famílies tinguen cada curs l'oportunitat d'**entrar directament a l'aula** dels seus fills i filles. **La col·laboració de les famílies és imprescindible per a assolir els millors resultats educatius possibles i per a contribuir a aconseguir una òptima integració escolar i social de l'alumnat.** Propiciar la participació de les famílies facilita la comprensió del treball dut a terme a l'aula, millora el coneixement de la metodologia i afavoreix l'entesa entre la llar i l'escola.

Alguns exemples d'activitats on participen les famílies són:

- Contar contes a l'alumnat
- Realització d'experiments (Dia de la xiqueta i la dona en la ciència)
- Col·laboració en els projectes i propostes d'aula
- Tertúlies literàries dialògiques

Avaluació

«L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i **formativa**, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Com a component essencial de l'aprenentatge de l'alumnat, forma part de la programació d'aula.

«L'avaluació és una part essencial de l'educació inclusiva i té els següents objectius: obtenir informació sobre com aprèn l'alumna o l'alumne, identificar les seues necessitats, eliminar les barreres que dificulten l'aprenentatge, valorar els seus progressos, organitzar la resposta educativa, **així com promoure l'interès per millorar el seu procés d'aprenentatge.**»

«En el primer cicle d'Educació Primària, per avaluar el procés, i no només el resultat, cal prioritzar l'ús d'eines com l'observació de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge, **graelles de registre de l'evolució dels aprenentatges, entrevistes orals, rúbriques i documentacions pedagògiques**» i així ho faré amb una constant observació de l'alumnat.

Per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, prioritzaré **«tècniques com l'observació diària, l'avaluació dels productes finals, la resolució de problemes de situacions quotidianes** i totes aquelles tècniques que suposen la posada en marxa de les habilitats i competències adquirides dins de l'aula i en el mateix procés **formatiu.**»

Al final de cada trimestre redactaré un informe amb l'ajuda de l'equip de cicle amb tots els aspectes destacable de l'evolució de cadascun i cadascuna que també em servirà per a avaluar la meua tasca com a mestre.

Aplicant els termes de la llei, l'avaluació serà **continua**, sempre tindrem en compte el que ha après l'alumne al llarg del temps i comprovarem que el aprenentatge es significatiu i no es perd en el temps.

També serà **formativa** per a que puguem canviar les nostres activitats, metodologia, etc. mentre es dona el procés educatiu i cal que servisca a l'alumnat per aprendre, per adonar-se dels seus avanços i mancances i del que pot millorar. Així l'alumnat coneixerà, de forma oral al principi i escrita després, els criteris d'avaluació concrets per a cada situació.

L'autoavaluació i la coavaluació serà també utilitzada: **l'alumnat** escoltant, repassant les seves produccions, etc., sabrà com fa les coses i com pot millorar-les amb la nostra ajuda. També

l'avaluació per part del **mestre** serà clau, per a conèixer l'evolució de l'alumnat i per a l'avaluació del mateix procés d'aprenentatge.

Com afirma Gardner, «**l'avaluació és l'obtenció d'informació sobre les habilitats i potencialitats dels individus per proporcionar una resposta útil als individus avaluats i unes dades útils a la comunitat que els envolta. Es tracta d'arribar a una avaluació que ens siga útil per a la nostra actuació docent i que, sobretot, siga útil per al procés d'aprenentatge de l'alumne.**

L'avaluació definida d'aquesta manera no pot ser en cap moment mesura de la intel·ligència, es tracta de passar d'una avaluació de l'aprenentatge cap a una avaluació per aprendre i, molt especialment, a una avaluació plantejada ella mateixa com a aprenentatge.»

El principal criteri de qualificació serà l'evolució positiva de l'alumne partint de les seves capacitats i coneixements previs per a poder respectar les seves característiques individuals. És responsabilitat del mestre oferir un ambient i unes propostes significatives per a l'alumne per a que s'esforce perquè li trobe sentit al que fa i no per fer «el que toca» en cada moment. Cal tindre en compte que “aprenem quan volem aprendre” (Fernando Hernández).

En quant a les activitats de reforç i ampliació el treballar per projectes i espais d'aprenentatge oberts li dona l'oportunitat a cada infant d'arribar tan lluny com li siga possible, pel qual, l'ampliació és intrínseca.

Com ja hem comentat breument, el professorat avaluarà a més a més de l'aprenentatge de l'alumnat els processos d'ensenyança i la seua pròpia pràctica docent. Dita avaluació inclourà almenys els elements següents: organització dels espais, temps i recursos, coherència en l'acció docent, coordinació entre l'equip directiu, comunicacions entre docent-família, programació adequada a les característiques de l'alumnat.

L'avaluació de l'ensenyança permetrà fer canvis en la programació i en l'acció docent per una millora de la qualitat d'aquesta.

Aquest procés es concretarà en:

- Adecuació del planificat: Farem un seguiment de la pràctica docent per avaluar en quina mesura es duen a terme les activitats d'ensenyament i aprenentatge en els

terminis establerts i els resultats que s'aconsegueixen. L'objectiu hauria de ser corregir les previsions que no s'ajusten a la realitat i modificar el procés d'implementació de les tasques programades quan no s'aconsegueixen els resultats volguts. Cal tindre en compte que els projectes plantejats a principi de curs tenen un desenvolupament distint segons l'alumnat de cada any escolar i pot i cal sofrir canvis per tal d'adequar-se també a les inquietuds de l'alumnat per conèixer el seu món.

- Resultats acadèmics: Haurem de tenir en compte que els resultats acadèmics de cada alumne no poden valorar-se exclusivament amb criteris estandarditzats sinó tenint en compte les característiques individuals de cada alumne i el context social i cultural en el que es desenvolupa el procés d'aprenentatge.
- Suports: els recursos educatius hauran d'estructurar-se en funció dels problemes que es vagen detectant en el desenvolupament dels processos d'ensenyament-aprenentatge, redistribuint l'ús de mitjans disponibles per recolzar els alumnes i/o els grups que ho requereixen. Important serà reconèixer que la nostra tasca docent pot i deu millorar i, a més a més, cal que s'adapte als alumnes de cada curs, a les circumstàncies socioculturals del moment i al avanços tecnològics. **Per tot açò la formació continua del docent és imprescindible.**

Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa.

Com hem parlat en el punt d'abans, l'alumnat amb necessitats específiques de suport o compensació educativa es vora afavorit del treball cooperatiu en forma de projectes perquè l'aprenentatge entre iguals i els diferent nivells en que es pot participar en aquestos fa que tots puguin anar millorant al seu ritme. L'ajuda puntual del mestre tutor, del de reforç i del de P.T. faran la resta. Així, la programació segueix els principis del DUA pel qual l'atenció a l'alumnat de tots els nivells està assegurada.

Que aquest alumnat estiga integrat en el ritme de la classe (el qual respecta tots els ritmes) serà la millor mesura d'atenció.

A la nostra escola el treball dels valors comprèn un aspecte fonamental. Entenem els objectius i els continguts actitudinals com quelcom integrat en tot el seu conjunt, més concretament en les diferents matèries, la qual cosa comporta la integració dels diferents elements, no una suma d'aquests, i la promoció de coneixements globals i interdisciplinaris basats en connexions de la vida acadèmica amb la vida quotidiana; ha de ser un treball global a partir de tots els elements que envolten l'alumnat, els coneixements que aprèn i interrelacions que estableix.

La transversalitat demana que l'equip docent treballi conjuntament i que impliqui en l'ensenyament uns altres col·lectius de la comunitat escolar: personal no docent i família. Cal que dins dels àmbits d'actuació s'inclouga la vida quotidiana escolar (condicionada per l'estructura, l'organització, les interrelacions escolars...) ja que el tractament transversal de les actituds depassa el currículum per instal·lar-se en aquesta vida quotidiana, així, activitats realitzades en les hores de pati, el mateix ambient de classe... també seran objecte de tractament transversal.

Considerem els valors i les actituds instruments que han de permetre a l'educand desenvolupar-se adequadament en un món en constant canvi. Un desenvolupament que, front a situacions conflictives, li permeti ser capaç de reflexionar i construir un particular sistema i jerarquia de valors. Les dimensions tractades en l'aula no han de quedar-se en mera reflexió, sinó que han de promoure conductes de participació responsable i compromesa en la millora de la realitat.

Aquests valors els treballarem en activitats concretes com l'assemblea, contes, projectes, unitats didàctiques, tallers, làmines, jocs, audiovisuals...